

(ฉบับแปล)

27 ธันวาคม 2564

คณะรัฐมนตรีของไทย

กำเนิดบัตรจูบала

1 ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต

กรุงเทพฯ ประเทศไทย

สำเนาดึง: สมาคมกุกท่านของสถาบันบัญญัติแห่งประเทศไทย, คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อ้างดึง: ร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ...

เรียน คณะรัฐมนตรี

พวกเราที่เป็นหน่วยงานของประเทศไทยและระหว่างประเทศซึ่งลงนามในจดหมายนี้ ได้เขียนจดหมายเพื่อแสดงความกังวลอย่างลึกซึ้งต่อร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ. (ร่างพระราชบัญญัติ) พวกเราเป็นกลุ่มประชาสังคมที่ทำงานในประเด็นต่าง ๆ รวมทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และสิทธิมนุษยชน และมีการดำเนินงานร่วมกันเพื่อช่วยเหลือประชาชนหลายล้านคนในประเทศไทย

แน่ว่าพวกเราแต่ละองค์กรจะมีลักษณะแตกต่างกัน แต่พวกเราต่างมีความรู้สึกร่วมกันที่จะคัดค้านร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งมีข้อบทหลายประการที่จะทำให้องค์กรไม่แสวงหากำไรและสมาคมขององค์กรเหล่านี้ไม่เพียงต้องตกเป็นเป้าของมาตรการควบคุมจำกัดกีเข้มงวดจนเกินกว่าเหตุต่อสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมอย่างสงบ และสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ หากยังต้องเผชิญกับการแทรกแซงโดยพฤติอย่างไม่ชอบด้วยกฎหมายต่อสิทธิความเป็นส่วนตัว

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีข้อบทหลายประการที่เป็นปัญหาอย่างยิ่ง โดยเฉพาะมาตรา 19, 20, 21, 25, 26 และ 27

มาตรา 19 และ 21 เสนอข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลโดยไม่มีเป้าประสงค์ที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งอาจทำให้มีการใช้อำนาจโดยพฤติการไม่ชอบด้วยกฎหมายปัจจุบันกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลรัษฎากร หรือ

ระเบียบว่าด้วยการเข้ามาดำเนินงานขององค์การเอกชนต่างประเทศในประเทศไทย ได้กำหนดระดับของความโปร่งใสไว้อย่างเป็นกิจจะลักษณะแล้ว โดยที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องย่อมมีอำนาจในการสอบสวนได้ หากจำเป็น

มาตรา 20 โดยรายการของข้อห้ามนี้นี้เนื้อหา กว้างขวางอย่างมาก และแทบจะครอบคลุมการดำเนินงานเกือบทั้งหมดขององค์กรภาคประชาสังคมในประเทศ เนื้อหาของร่างนี้อาจอ่อนโยนให้มีการตีความตามอำเภอใจ และในประเทศที่มีประชากร 70 ล้านคนการดำเนินตามบทบัญญัติได้ฯ เหล่านี้อาจเป็นได้อย่างง่ายดายและอาจใช้โดยผลการเพื่อจำกัดเสรีภาพในการแสดงออก การสมาคม การชุมบูนอย่างสันติและประเด็นสิทธิบุคคลนี้

โดยมาตรา 20 กำหนดว่า “องค์กรไม่แสวงหากำไรต้องไม่ดำเนินงานในลักษณะดังต่อไปนี้

(1) กระกบต่อความมั่นคงของรัฐ รวมถึงความมั่นคงของรัฐด้านเศรษฐกิจ หรือด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

(2) กระกบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศรัทธาอันดีของประชาชน หรือก่อให้เกิดความแตกแยกในสังคม

(3) กระกบต่อประโยชน์สาธารณะรวมทั้งความปลอดภัยสาธารณะ

(4) เป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมาย

(5) เป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น หรือกระกบต่อความเป็นอยู่โดยปกติสุขของบุคคลอื่น”

โดยรายการของข้อห้ามนี้นี้เนื้อหา กว้างขวางอย่างมาก และแทบจะครอบคลุมการดำเนินงานเกือบทั้งหมดขององค์กรภาคประชาสังคมในประเทศ ก็ที่ทำงานเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือโครงการพัฒนาแบบทวิภาคีและพหุภาคี ร่วมกับภาคประชาสังคมอื่น ๆ

นอกจากนั้น มาตรา 20 ยังไม่เคราะห์ลักษณะความถูกต้องตามกฎหมายของกฎหมายระหว่างประเทศ เนื่องจากการจัดทำร่างกฎหมายควรมีลักษณะซึ่งทำให้สามารถคาดหมายถึงผลลัพธ์ที่ตามมาได้ ก็ที่นี้เพื่อให้หน่วยงานและบุคคลสามารถดำเนินการและพฤติกรรมของตนให้สอดคล้องกับข้อกำหนดเหล่านั้นได้

มาตรา 21 ปิดกั้นสิทธิความเป็นส่วนตัวบางประการที่องค์กรไม่แสวงหากำไรพึ่งมี ข้อกำหนดอย่างอื่นเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนต่างประเทศในมาตรา 21 มีลักษณะกว้างเกินไป และละเมิดสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการสมาคม ซึ่งรวมถึงความสามารถในการแสวงหาและมีแหล่งทุนและทรัพยากรที่ยั่งยืนกังจากภายในและระหว่างประเทศ

มาตรา 25, 26 และ 27 กำหนดบทลงโทษที่รุนแรงเกินไป ไม่ได้สัดส่วน และอาจบั่นทอนกำลังใจของบุคคลและกลุ่ม ทำให้ไม่อยากเป็นผู้เข้าร่วมงานที่เข้มแข็งกับภาคประชาสังคมของไทย

หากมีการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัตินี้ ตามร่างปัจจุบันที่มีเนื้อหา กว้างขวางเกินไป น่าจะเปิดโอกาสให้มีการนำมายังในทางที่ผิดและเป็นการปฏิบัติมิชอบ ซึ่งไม่เพียงจะส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อกลุ่มประชาสังคมที่หลากหลายในระดับราชทั้ง ระดับประเทศ และระหว่างประเทศในประเทศไทยเท่านั้น แต่ก็หมายเช่นนี้ยังคงความต่อสถานะของไทย ในฐานะเป็นศูนย์รวมขององค์กรไม่แสวงหากำไรในระดับประเทศและระหว่างประเทศ ซึ่งกำจัดในประเทศไทยที่เป็นประโยชน์สาธารณะอันหลากหลายในเชิงตัวตนอุดมเจียงใต้

การทำงานเพื่อกระตุ้นให้รัฐบาลไทยสนับสนุนภาคประชาสัมคมและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนนั้นสอดคล้องกับข้อกำหนดของรัฐธรรมนูญในการปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการปรับสมดุลและการพัฒนาภาครัฐของประเทศไทย เราตระหนักรู้ว่ารัฐบาลไทยมีหน้าที่ปกป้องความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการในลักษณะที่สอดคล้องกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ และมีความเหนاءะสม จำเป็น และปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐบาลในการประกันและ อำนวยความสะดวกในการเครื่องสิทธิมนุษยชน

เราขอตั้งข้อสังเกตว่า กบฏบรรดาชาติตระหนักรู้ดีว่าความสำคัญของความร่วมมือระหว่างประเทศในการส่งเสริม "การเคารพและการปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานสำคัญทุกคน"

จากข้อกังวลที่ร้ายแรงข้างต้น เรายังต้องการให้รัฐบาลไทยและพันธมิตรดำเนินการแก้ไขในส่วนของกฎหมาย ที่จะช่วยให้ประเทศไทยสามารถเข้าร่วมในกระบวนการนี้ได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัว รวมถึงการสนับสนุนทางการเงิน ให้กับประเทศไทย ในการดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ในข้อตกลงที่ได้ลงนามไว้ ณ วันนี้

นอกจากนั้น หน่วยงานที่มีสื่อต้านก้ายังเรียกร้องสมาชิกทุกคนของสถาบันตีบัญญัติแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้สนับสนุนภาคประชาชนสังคมที่เข้มแข็ง หลากหลายและเป็นอิสระ และให้ต่อต้านร่างพระราชบัญญัติตามเนื้อหาที่เป็นอยู่ตอนนี้

ประกาศสุดท้าย เรายกย่องตุนรัฐบาลไทยให้รับประคันว่าจะมีกระบวนการรับฟังความเห็นสาธารณะต่อร่างกฎหมายฉบับนี้อย่างโปร่งใสและสร้างสรรค์ โดยกำหนดกรอบเวลาอย่างเหมาะสมเพื่อให้สาธารณะชน องค์กร

ไม่แสวงหากำไร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องอีบ ๆ สามารถมีส่วนร่วมได้อย่างจริงจัง อันจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์มากกว่าจะเป็นอันตรายต่อประชาชนในประเทศไทยและภูมิภาคนี้

ขอบคุณที่ท่านให้ความสนใจต่อประเด็นและข้อเสนอแนะในจดหมายนี้ เรายินดีที่จะปรึกษาหารือเรื่องนี้เพิ่มเติม กับรัฐบาลไทย และยินดีที่จะมีโอกาสเพิ่มเติมในการสนับสนุนรัฐบาล เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามหลักการตามรัฐธรรมบัญญของตนและพันธกรณีระหว่างประเทศได้

หมายเหตุ: ได้มีการเผยแพร่เดลงการณ์เกี่ยวกับข้อกังวลของ กลุ่มพันธมิตรเอ็นจิโอของไทย เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2564 และจดหมายร่วมที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติก่อนหน้านี้จาก กลุ่มเอ็นจิโอระหว่างประเทศ เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2564 International Centre for Not-for-profit Law ได้พิมพ์เผยแพร่รบกิจเคราะห์ต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับปัจจุบันเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2564

ขอแสดงความนับถือ

1. Amnesty International
2. APCOM Foundation มูลนิธิแอ็ปคอม
3. Article 19
4. Asian Forum for Human Rights and Development (FORUM-ASIA)
5. Asian Network for Free Elections (ANFREL) มูลนิธิอันเฟรอ
6. Campaign for Popular Democracy (CPD)
7. Civicnet Foundation มูลนิธิการเรียนรู้และพัฒนาประชาสังคม
8. CIVICUS: World Alliance for Citizen Participation
9. Community Resource Centre Foundation มูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชน
10. Cross Cultural Foundation มูลนิธิสถาบันวัฒนธรรม
11. ENLAWTHAI Foundation มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อม
12. Feminist's Liberation Front เฟมินิสต์ปลดแอก
13. Foundation for Labor and Employment Promotion มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ
14. Green South Foundation มูลนิธิภาคใต้สีเขียว
15. Greenpeace Thailand กรีนพีซ ประเทศไทย
16. Home Net Thailand Association สมาคมเครือข่ายแรงงานนอกระบบ (ประเทศไทย)
17. Human Rights and Development Foundation (HRDF) มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (มสว)
18. Human Rights Lawyers Association สมาคมนักกฎหมายสิทธิมนุษยชน
19. Law Long Beach กลุ่มนักกฎหมายอาสาเพื่อสิทธิมนุษยชน สิ่งแวดล้อมและประชาธิปไตย

20. Lawyers' Rights Watch Canada
21. Manushya Foundation ມູລັອມບຸ້ມະຍະ
22. Migrant Working Group ເຄື່ອຂ່າຍອງຄົກຮັດຕັບປະກອບຂ້າມຈາຕີ
23. Network of Indigenous Peoples in Thailand ເຄື່ອຂ່າຍຜົນເພົ້າພື້ນເມືອງແຫ່ງປະເທດໄກຍ
24. NGO Coordinating Committee on Development (NGOCOD)
ຄະນະກຽມການປະສາງນາອົງຄົກຮັດນາເອກະນ (ກປ.ອພຊ.)
25. Non-Binary Thailand ກຸ່ມບອນໄບນາຮັກແຫ່ງປະເທດໄກຍ
26. Peace and Culture Foundation ມູລັອມຢູ່ຕົຣມເພື່ອສັນຕິກາວ
27. Rainbow Sky Association of Thailand ສາມາຄົມຝ້າສີຮູ້ແຫ່ງປະເທດໄກຍ
28. Social Democracy Think Tank - Thailand
29. Sustainable Development Foundation
30. TEA Group ກຸ່ມໂຮງໝໍາໜ້າ
31. Thai Allied Committee with Desegregated Burma Foundation ມູລັອມຮ່ວມມືດຣໄກຍພມໍາ
32. Thai Volunteer Service Foundation ມູລັອມອາສານັກຮັກເພື່ອສັງຄນ
33. The Northeastern Women's Network ເຄື່ອຂ່າຍຜູ້ໜູ້ງອົງອໝານ
34. The Relative Committee of May 1992 Heroes
35. The Southern Feminist's Liberation - Thailand ເຟັນິສຕົປລດແອກ ລາກໃຕ້
36. WeMove ຂບວນຜູ້ໜູ້ງປົງປົງປະເທດໄກຍ
37. ເຄື່ອຂ່າຍອງຄົກຮັດເຫຼຳ ມູລັອມວິວດີສຸຂ
38. ໂຄງການປົງປົງການເກຫະການແລະພັນນາຂນບຖ ຈັງຫວັດພິຈີຕຣ
39. ເຄື່ອຂ່າຍເກຫະການກາງເລືອກແລະການພັນນາກີ່ຍິ່ງຍິ່ນ ຈັງຫວັດພິຈີຕຣ
40. ເຄື່ອຂ່າຍປະຊານເພື່ອສຶກຮູບຮູບແລະການອຸຽນເປົ້າ(ຄສອ.)
41. ເຄື່ອຂ່າຍກົມພາກ ດີນ ນ້ຳ ປໍາ ກາກເໜືອຕອນລ່າງ
42. ເຄື່ອຂ່າຍກົມພາກ ດີນ ນ້ຳ ປໍາ ຈັງຫວັດດຳແພັງເພີ່ງ
43. ເຄື່ອຂ່າຍປະຊານຕິດຕາມແພນພັນນາຈັງຫວັດສູງລ
44. ສາມາຄົມສາການພິກາຕົກປະເທດແຫ່ງປະເທດໄກຍ
45. ບາງວັນຄະນາ ນີ້ລະໄພຈິຕຣ (Mrs Angkhana Neelapaijit)
46. ນາຍວັນຍ ພູກທອງ (Mr Wanchai Phutthong)
47. ບ.ສ.ສຸຮາວລີ ບັວພັນ (Miss Suthawan Buapan)